

Het Kosterluik

Heemkundevereniging Sprang-Capelle

Jaargang 8
2014

Redactieadres: Schoolstraat 20, 5161 ZD Sprang-Capelle, tel. 0416-312210

Redactieleden: Koos Nieuwenhuizen, Rien Visser, Netty Waarts

no. 2
mei

Van de redactie

U bent natuurlijk allemaal op de hoogte van de veranderingen in het bestuur van onze vereniging: een nieuwe voorzitter, secretaris en penningmeester. Het kan niet op. Geweldig dat er leden zijn die zich in willen zetten voor onze mooie vereniging. En niet te vergeten een nieuwe voorzitter, Marina Klis, van de redactie van ons 'Bruggeske'.

Er is ook een nieuwe rubriek, die voorlopig de naam 'Van de bestuurstafel' krijgt. Het zou zo maar kunnen dat er in de toekomst een passender naam komt.

Wat een bijzondere avond hebben we op 5 mei gehad. Honderden mensen genoten van de interessante documentaire gemaakt door Bert Coolen en Jan van der Steen.

Die avond krijgt een passend vervolg met een bezoek aan het Nationaal Museum Kamp Vught. Hieronder leest u daar meer over.

U wordt daar rondgeleid door onze nieuwe voorzitter. Ik zou zeggen een niet te missen kans om een bezoek te brengen aan een plek met een bijzondere geschiedenis en bijzondere verhalen.

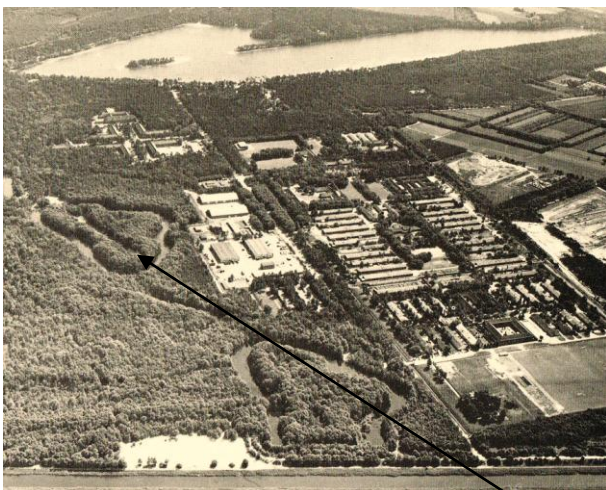

Vergeet niet om u op tijd aan te melden. Het is vlakbij bij Sprang-Capelle en iedereen zou een keer in zijn leven een dergelijk museum bezocht moeten hebben. Door een bezoek aan Kamp Vught blijven de verhalen over de Tweede Wereldoorlog springlevend. Belangrijk voor onszelf en het nageslacht.

Veel plezier bij het lezen van 'Het Kosterluik'. Het is deze keer niet zoveel tekst. Dat is eigenlijk ook de bedoeling van ons verenigingsblad; hooguit één of twee A4-tjes.

Rien Visser

Kleine excursie naar kamp Vught op zaterdag 14 juni 2014

Na de excursie in 2012 naar het Geniemuseum, gevestigd in de voormalige kampkeuken van het Kamp Vught, gaan we op **zaterdag 14 juni** a.s. een bezoek brengen aan het **Nationaal Monument Kamp Vught**, Lunettenlaan 600, 5263NT. Vught heeft een rijk historisch verleden.

In 1629 trok Frederik Hendrik naar het dorp Vught waar hij vanuit het kasteel Maurik leiding gaf aan het beleg van, het door de Spanjaarden bezette, Den Bosch. Hij liet zijn 24.000 voetknechten en 4.000 ruiters met plaatselijke boeren een dubbele ring veldversterkingen rondom Den Bosch aanleggen. De buitenste ring was 55 km. lang en Vught lag tussen de twee ringen in. Dit beleg leidde op 14 september 1629 tot de capitulatie van de 'Moerasdraak'.

Na de Belgische afscheiding achtte Koning Willem III de vesting Den Bosch van zo groot belang dat hij in 1844 opdracht gaf tot de vestiging van een permanent legerkamp in Vught, beschermd door acht Lunetten.

Tijdens WO II bouwden de Duitsers de huidige Brederode- en Lunettenkazerne en kamp Vught en vestigde de SS daar Konzentrationslager Herzogenbusch. De fusilladeplaats bevond zich op een vlakbij liggende lunet.

Het was voor onze heemkundevereniging een indrukwekkende 5 mei viering met, in de ochtend, de naamgeving van de Jos van Wijlenstraat in Landgoed Driessen. In aanwezigheid van een 40-tal familieleden van 'Kapitein André' en de burgemeester van Waalwijk vond de onthulling van het naambord plaats. En 's avonds in Zidewinde een barstensvolle zaal toen de film 'Wie was Kapitein André' vertoond werd. Tijdens de komende excursie gaan we kijken welke gevolgen antinazi activiteiten, als van de verzetsgroep André, hebben gehad voor een tweetal andere bewoners van Sprang-Capelle. Tijdens de rondleiding wordt namelijk aandacht besteed aan Theo van Alphen en Marius Nederveen.

De ontvangst is van 13.30 tot 13.45 uur. De rondleiding duurt één uur en een kwartier en wordt geleid door de spiksplinternieuwe voorzitter van onze vereniging, Piet Pruijssers. In ons jaaroverzicht 2014 schreef hij over de rondleiding o.a.: *U krijgt een impressie van wat er in Kamp Vught heeft plaatsgevonden. We zien de originele prikkeldraadomheining, de wachttorens, bezoeken een nagebouwde barak, horen over de 'kindertransporten' bij het kindergedenkteken, bezoeken de bunkerdrama-cel, horen over terreur en het crematorium. En verder : 'Teeuw' van Alphen kreeg een rode driehoek op zijn jasje als teken van Jodenbegunstiger en had kampnr. 6301. Anna van Pelt was verloofd met Marius (Maar) Nederveen uit Dussen, een verzetsman die in juli 1944 in Vught is gefusilleerd.*

U dient zich aan te melden door voor donderdag 5 juni 2014 € 5,- per persoon over te maken op het rekeningnummer 33.42.48.000. van onze vereniging onder vermelding van 'Vught'.

U rijdt op eigen gelegenheid naar Vught en carpoolen is gezelliger en goedkoper. Er is koffie met appelgebak na afloop en het vertrek is gepland om 16.00 uur.

Anton van der Galiën

Van de bestuurstafel

Weinig nieuws van de bestuurstafel te melden deze keer. Op 5 mei zijn er drie nieuwe bestuursleden benoemd en heeft Rien Visser zijn bestuurdersstokje overgedragen. Netty Waarts deed dat al eerder op 17 maart. Namens alle leden willen wij op deze plaats Netty en Rien bedanken voor alle inspanningen die zij vele jaren als respectievelijk secretaris en voorzitter hebben verricht.

Het bestuur is in de nieuwe samenstelling nog niet bij elkaar geweest. Diverse taken worden momenteel overgedragen en ik verbaas mij over de hoeveelheid projecten en werkgroepen die binnen de vereniging actief zijn. Velen dragen hun steentje bij en zoals we allen merken, gaat het de vereniging voor de wind. Het is voor ons 'nieuwelingen' dan ook een hele uitdaging om deze kwaliteit te kunnen handhaven.

Maar ik ben er ook van overtuigd dat er nog veel leden zijn die zo nodig een stukje van hun talenten kunnen inbrengen. Graag ontvangen wij uw aanbiedingen, tips, ideeën en verbetervoorstellen. Vele handen maken licht werk en de vereniging (het woord zegt het al) zijn we samen.

De bijeenkomst op 5 mei, met de première van de documentaire 'Wie was Kapitein André?', is ongetwijfeld één van de hoogtepunten geworden in het bestaan van de vereniging.

In het verlengde hiervan past natuurlijk uitstekend de excursie naar het Nationaal Monument Kamp Vught, het voormalige concentratiekamp uit WO II. In dit Kosterluik vindt u meer informatie over deze excursie. U begrijpt dat het mij, als rondleider in Kamp Vught, een genoegen is om u daar te ontvangen en te vertellen over het leven in het kamp waar ruim 31000 mensen gevangen werden gehouden.

Volgende keer hoop ik u meer te kunnen melden van de bestuurstafel, als we daadwerkelijk als bestuur bijeen zijn geweest.

Piet Pruijssers

Onthulling van de Jos van Wijlenstraat op 5 mei 2014

Maandag 5 mei 2014 was een bijzondere dag voor de familie Van Wijlen. Opa Jos van Wijlen kreeg in Landgoed Driessen een straat naar hem vernoemd. Enkele inwoners van Sprang-Capelle en de makers van de documentaire 'Wie was kapitein André?' vroegen zich af waarom Jos van Wijlen nooit een straat 'gekregen' had. We kennen wel in ons dorp de Dick Flemmingstraat, Jan de Rooijstraat en Burgemeester Smitstraat. Straten vernoemd naar

verzetssoldaten en leden van de groep André. Met de Verzetshof heeft de gemeente Waalwijk alle verzetssoldaten willen eren. Maar toch ontbrak er iets.

De reden waarom de leider van de verzetsgroep André geen straat naar hem vernoemd kreeg, wist niemand te noemen. Ook burgemeester Kleingeld niet.

Die genoemde maandag kwam het goed. In de hal van sporthal 'De Slagen' waren familieleden van Jos van Wijlen bijeen en enkele genodigden. Burgemeester Kleingeld hield een korte toespraak. De documentaire over Jos van Wijlen werd met aandacht bekeken.

Toen was het moment daar. Het gezelschap begaf zich naar de Orijlaan, de weg van de tweede rotonde naar het poortgebouw. Daar werd de straatnaam onthuld.

Mocht u door de vroegere Orijlaan rijden, kijk dan eens links en rechts of de naam Jos van Wijlenstraat daar al is aangebracht.

Veelzeggend waren de woorden van André van Wijlen, kleinzoon van Jos. Hij was trots op de straat die naar zijn opa vernoemd is: "De Jos van Wijlenstraat zorgt voor de verbinding tussen Waalwijk en Sprang-Capelle." Een gedachte die zijn opa volledig ondersteund zou hebben.

Rien Visser

Première van de documentaire 'Wie was kapitein André?' op 5 mei 2014

Een bomvolle zaal wachtte op de vertoning van de documentaire. Rond 400 mensen waren nieuwsgierig naar het antwoord op de vraag 'Wie was kapitein André?'. Iedereen was welkom. Maar de voorzitter heette een paar mensen in het bijzonder welkom. Natuurlijk de familie Van Wijlen, het ging tenslotte om hun opa, overgrootvader of oom.

De heemkundevereniging krijgt regelmatig oude gebruiksvoorwerpen. Maar in november 2013 was de vereniging eigenaar geworden van het negatief van de pasfoto die Jan de Rooij in 1944 had laten maken bij fotozaak Korthout in Kaatsheuvel. De zaak is al meer dan twintig jaar gestopt. Al hun fotomateriaal hadden de gebroeders Korthout geschonken aan de heemkundekring 'De Ketsheuvel'. Alleen die negatief van Jan de Rooij was voor onze vereniging. Op 5 mei, Bevrijdingsdag, was een geschikt moment om de gebroeders Balthie en Adrie Korthout te bedanken voor de bijzondere gift. Zij waren die avond dan ook een van de gasten van onze vereniging.

Nog een van de gasten werd met name genoemd: Piet van den Hoek uit Werkendam, 92 jaar, lid van de verzetsgroep André en line crosser. Bekend van zijn gevaarlijk werk om met een grote kano o.a. piloten door de Biesbosch van Werkendam naar Drimmelen te brengen. Hij werd daarvoor geëerd met de Willemsorde.

De voorzitter was onbekend met de aanwezigheid van nog een lid van de verzetsgroep André: Harry van Oudheusden uit Waalwijk, 97 jaar. Ook was hij niet op de hoogte van de aanwezigheid van Ad Rijken, lid van de Binnenlandse Strijdkrachten.

De documentaire werd ademloos bekeken. Bert Coolen en Jan van der Steen hadden een boeiend beeld gemaakt van de leider van de verzetsgroep André. (Bert Coolen is tijdens de productie overleden. Aan hem was de documentaire opgedragen.) Veel zaken uit de Tweede Wereldoorlog kwamen voorbij. Alle gebeurtenissen gegroepeerd rondom de persoon van Jos van Wijlen. Wat gebeurt er veel met zo'n persoon en zijn medestanders als je je niet schikt naar 'je tirannen'.

"Een historische avond", vond een van de aanwezigen.

"Zoveel mensen die zich bewust zijn van het bijzondere werk van Jos van Wijlen. En daar samen naar willen kijken".

Deze documentaire past helemaal bij het idee van het Nationaal Comité 4 en 5 mei dat er verhalen vertelt moeten blijven worden over de Tweede Wereldoorlog. Vooral in een tijd waarin er nog maar weinig mensen over zijn, die die oorlog meegemaakt hebben.

Bert Coolen en Jan van der Steen hebben op hun eigen manier 'zo'n verhaal' verteld. Bedankt!

Rien Visser

Brabantse Heemdagen 2014

Wijziging huurprocedure fietsen

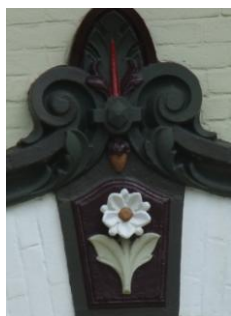
Op het inschrijfformulier staat dat de fietshuur decentraal is geregeld door het melden van fietsadressen in Roosendaal. De organisatie is er alsnog in geslaagd de fietsverhuur te centraliseren.

Inschrijvers voor deelname aan de Heemdagen kunnen op het inschrijfformulier wel, met nadruk wel aangeven of en welke fietssoort men wenst. De fietshuur bedraagt € 10,00 per fiets. Inschrijfbedrag en fietshuur moeten samen worden overgemaakt. De fietsen staan dan op vrijdag 8 augustus 2014 in Essen bij het startpunt klaar. Zij die inmiddels hebben ingeschreven zullen door de organisatie worden benaderd over de kwestie fietshuur.

Hans Bakkenist

Waar was dit en waar is dit ?

In het vorige Kosterluik 8.1 was geen puzzel opgenomen vanwege ruimtegebrek. Maar er is nu weer ruimte genoeg om onze puzzeltraditie voort te zetten.

Waar was dit?

Deze keer (Het Kosterluik 7.4) was de puzzel niet zo moeilijk. Al heel snel verscheen de eerste goede oplossing in de bus. Vooral de mensen die bewust om zich heen kijken hebben deze mooie bloem al vaak gezien aan de gevel van Hogevaart 90. Het beste gaat dat natuurlijk op de fiets of wandelend. Maar zo'n puzzel moedigt iedereen aan om goed om zich heen te kijken.

Christof Visser is de gelukkige winnaar van de fles wijn.

Ik ben nog even nagegaan of het allemaal wel eerlijk verlopen was. Hij had niet 'met zijn kalf' geploegd.

De andere inzenders moeten hun geluk maar weer eens proberen bij de puzzel hieronder.

Waar is dit?

Deze keer een detail uit de kern Sprang. Het object is niet bijzonder groot, maar zit wel op ooghoogte. Dus een puzzel voor de aandachtige kijker.

Omdat 'Het Kosterluik' in zwart wit verschijnt volgt hier de omschrijving in kleur. Het beeldje is goudkleurig en de omlijsting zwart.

Veel succes er mee.

Bel uw oplossing door naar de redactie van 'Het Kosterluik', Netty Waarts, tel. 312210 of stuur een mailtje naar nwaarts@outlook.com onder vermelding van 'oplossing puzzel 8.2'. Onder de goede oplossingen wordt een fles wijn verloot.

Ad Wagemakers

Kijk regelmatig op de website van heemkundevereniging

Sprang-Capelle

www.heemkundesprangcapelle.nl